

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput III. Ubi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

CAPUT III.

U B I ?

Quo in loco audienda est Missa.

1. **I**nquires primò. Ubinam Missæ interesse debeo, ut Ecclesiæ præcepto satisfaciám?

2. Respondeo. In quacunq; Ecclesia, immo (excepta peculiari quadam prohibitione, quam n. 6. mox afferam) in quocunq; loco: quamvis plures Sacri Canones vetent celebrari Missam in loco non Sacro; posito, quòd ibi Sacrum celebretur; nec ulla lex requirit, ut in loco Sacro audiatur; quare si Sacerdos, certè cum peccato, celebret Missam in loco profano sine legitima Pontificis facultate, peccabit quidem ipse, sed non peccabunt ij, qui illi Sacro intersunt, si non sunt cooperati ad illam in eò illegitimo loco celebrandam (excepta prædicta mox afferenda prohibitione) & consequenter præcepto satisfaciám.

3. Dices, nonne in capit. ut dominicis, de Parochiis, & alibi, ijdem Sacri Canones obligant fideles ad audiendam Missam in propria Parochia?

4. Respondeo. Ita quidem erat olim, sed hodie sive ex universali consuetudine, sive ex declaratione Pontificis, abrogata sunt ejusmodi antiqua jura, ita ut nunc cuilibet integrum sit, ubicunq; prædicto præcepto satisfacere. Sane Tridentinum sess. 22. in decreto de observandis, & evitandis in celebratione Missarum, solum decernit

Tambur. de Præcept. Eccles.

ut Episcopi moneant populum, ut frequenter, ac saltem Dominicis diebus, & solemnibus festis ad suas Parochias accedant; Nota illud, (moneant) non ergo obligat. Ita Suarez loco cit. sect. 2. alijque passim. Vide etiam Zecolam in praxi Episcopali p. 2. v. Parochia num. 3. & Joannem Gallemart in Concilium Tridentinum sess. 24. c. 4. qui afferunt declarationes Cardinalium, quibus inhibentur Episcopi, ne pœnis Ecclesiasticis cogant Parochianos, ut accedant ad suas Parochiales Ecclesias ad Missas, & ad concionem ibidem audiendas. Vide etiam de Lugo de Eucharistia disp. 22. n. 3. Non est igitur approbandus Gaugericus in summulam Cajetani V. Festum, multas rationes accumulans ad probandam obligationem satisfaciendi huic præcepto in Parochia. Dicit enim rationes convenientiam solum hodie probant, non necessitatem, posita consuetudine in contrarium, solaque monitione Tridentini.

5. Quòd item satisfieri possit præcepto, audiendo Missam in Ecclesijs Regularium, est fortior alia ratio; quia nempe sunt multa privilegia summi Pontificis, id ipsis concedentis, quæ privilegia, si est otium, vide apud citatos.

6. Inquires secundo. Quanam est peculiaris prohibitio, quam n. 2. innuimus, hic explicandam?

An in Oratoriis privatis Secularium.

7. **R**espondeo. Et quidem prius recolendum est, summum Pontificem

D

tificem

ificem solere viris aliquibus primarijs concedere licentiam, ut possint erigere in suis ædibus privatum, & decens Oratorium, cujus decencia sit visitata, & approbata à proprio loci Episcopo, ut liceat deinceps in illo celebrari sacrum; sine præjudicio tamen Parochorum; hoc est, ne impediantur decimæ, Primitiæ, & oblationes debitæ Parochis; Ponuntur autem in ejusmodi concessione duæ limitationes, quæ faciunt ad nos.

Prima est, ut ex vi talis licentiæ non nisi unum sacrum fiat: & præterea in quibusdam festis, ut fiat nullum; hoc est, in Paschate Resurrectionis, & Pentecostes, & Nativitate Domini, aliisque festis solemnioribus anni, ut esset festum Patronorum principalium, & similia; Dico autem (ex vi talis licentiæ) Nam ex alio Privilegio, qualis est Bulla cruciatæ, alia est ratio, de qua mox dicam.

Secunda limitatio, ut ibi non fiat præcepto Ecclesiæ, nisi à Domino, seu Patre familias, cui concessa est licentia habendi Oratorium, & alijs domesticis, qui in Brevi Pontificis exprimuntur, & additur in aliquibus brevibus, ut nec satisfaciat ab illis familiaribus, qui dicti Domini servitijs non sunt necessarii.

Jam ex his limitationibus duo in controversiam veniunt; Primò, an qui non sunt domestici, hoc est externi, & item familiares non necessarii, si audiant illam unam missam in communibus testis non exceptis concessam, nihilominus præcepto satisfaciant?

Secundò, an item satisfaciat quicumque audit Missam, quæ ibi fortè celebratur ultra unam concessam, vel quæ, in festis illis solemnioribus exceptis, dicatur, quæ certè minùs legitimè, (quare cum peccato, quia esset contra limitationem Pontificis) celebratur?

8. Respondeo ad primum, esse distinguendum; Nam vel loquimur de familiaribus prædictis non necessarijs, vel loquimur de externis, qui ad Dominum prædictum non pertinent.

Quoad prius dico, familiares prædictos non necessarios, præcepto Ecclesiæ nequaquam satisfacere, quia clarè Pontifex excludit, his verbis; *Volumus, quod familiares servitijs tuis non necessarij ibidem Missæ interessentes, ab obligatione audiendi Missam in Ecclesia diebus festis de præcepto minime liberi censeantur.* Quæ verba aded sunt clara, ut Homobonus, Pellizzarius, & Castropalaus docentes, hos satisfacere, non sint audiendi, quamvis Gobat, qui nobiscum sentit n. 356. in *Alphabeto sacrificantium*, eoldem citans, enunciet ibidem, eos loqui probabiliter; sed certè, quia verba Pontificis sunt nimis clara, ego hanc probabilitatem non video, ut non vidit Diana p. 9. tract. 1. res. 3.

At verò, quoad posteriores dico; si in Brevi adest clausula, quam modò retuli n. 7. (*ut ibi non satisfaciat præcepto, nisi à Domino, & domesticis*) res item est clara, quòd nimirum externi non satisfaciant; siquidem per illud, (*non nisi*) excluduntur quicumque externi. Verùm si hæc clausula non adest, sed adest

adest illa alia, quam ego sapè vidi in Brevibus (in tua, & familia tua celebrari facere liberè, & licitè possis, indulgemus) probabile puto, externos, qui ad Dominum non pertinent, & non per se, sed per accidens in talis Domini ædes ingrediuntur, præcepto satisfacere: Ratio est, quia ex una parte per hæc verba non excluduntur externi, & per illam aliam (volumus, ut non satisfaciant, familiares non necessarii) solum familiares non necessarii excluduntur: Externi igitur, cum non sint familiares, possunt gaudere ea doctrina, per quam nuper diximus, fideles satisfacere huic præcepto, ubicunque Missam audiant; quod facere non possunt prædicti familiares; quia hi manifestè à Pontifice excluduntur: & quidem meritò non excluduntur externi, excluduntur verò familiares non necessarii: nam familiares hi, cum vivant in domo Domini, facilè Ecclesias non frequentabunt (qui est finis Pontificis in dicta exclusione familiarium non necessariorum) contenti nimirum Missa illa domestica: At externi prædicti non ita facile aberunt ab Ecclesijs, sed communiter solum per accidens illam domesticam Missam audituri supponuntur: Ita colligo ex doctrina, quam de Hospitijs dicti Domini affert Diana loco citato resolut. 6.

9. Respondeo nunc ad secundum; An scilicet aliquis audiendo Missam in Oratorio prædicto, vel in solemnioribus festis, vel aliam ab illa una concessa, præcepto satisfaciatur? Dico, eodem modo, quo præcedenti numero dixi-

mus, esse hic respondendum, nimirum familiares non necessarios nequam satisfacere; quia sunt exclusi à Pontifice, at externi illi, qui per accidens ædes Domini ingrediuntur, probabile est, quòd satisfaciant; si in Brevis non adest illa clausula (nisi à Domino, &c.) ratio est, quia pro ipsis ex una parte non adest ejusmodi clara exclusio, ut suppono: & ex alia sic per Ecclesiam concedi judicatur ab Ecclesia; cum his sine inconvenientia faveat doctrina allata, quæ modò docuit, missæ præcepto satisfieri per quamcunque Missam, ubicunque celebratam. De his Oratorijs privatis multos diximus in opusculo de Sacrificio Missæ, & plura item afferuntur à dictis Diana, Pellizzario, Gobat, quibus adde Pasqualigum de Missa, omninò videnda ab eo, qui plenam de illis cognitionem habere velit.

*Privilegia Bullæ Cruciatæ
circa prædicta.*

10. **S**ubinquires: quidnam conceditur habenti Bullam Cruciatæ in hac materia?

11. Respondeo. Habenti Bullam Cruciatæ concedit summus Pontifex tres facultates, quæ ad nostram tractationem in præsentem faciunt. Primò, ut Sacerdos quilibet (sed si religiosus sit, cum licentia sui Superioris) habens Bullam possit in dicto Oratorio, sive proprio, sive alieno in dictis diebus solemnioribus Paschatis, &c. laicus, qui Bullam habet, possit in dicto Oratorio suo, vel alieno facere celebrare Missas, etiam plures in dictis solemnioribus

ribus diebus: Secundò, ut in alijs diebus, in quibus ex vi concessionis Oratorij solùm una missa poterat celebrari, possit eodem modo, sive in proprio, sive alieno Oratorio facere, celebrare Missas plures. Tertiò, ut ij familiares servitijs Domini non necessarii, & ij omnes quicumque externi, qui in die festivo per Missam in ejusmodi Oratorio; sive tuo, sive alieno celebratam, satisfacere præcepto non poterant, legitime possint, si bullam habeant: Ecce igitur quantum est hoc privilegium, quod ita etiam probat Bardi in *expositione Bullæ p. 2. tract. 2.* cum alijs à me citatis in *Opusculo de sacrificio missæ lib. 1. c. 4. §. 2. a n. 36.*

Advertendum autem, quoties quis uti voluerit dicto Oratorio privato ad prædicta, quæ sunt ex privilegio Bullæ, debere illum aliquas preces DEO effundere pro unione Principum Christianorum contra Infideles, eorumque contra eosdem infideles Victoria: sufficere autem unum Pater, & Ave; & ejus omissionem, nec irritare privilegia, nec esse, nisi veniale, ibidem dictum à nobis est.

In Oratorijs privatis Religiosorum.

12. **I**nquires secundò. Quandoquidem Mendicantes, & eorum privilegia participant, possunt ex privilegijs summi Pontificis in proprijs conventibus, ubi aliqui ex ipsis resident, habere Oratorium probatum à Provinciali, si ad usum duntaxat sacros deputatum sit, & ab eodem visitatum, ut latè habetur apud Suarium, Castro-

palaum, *Dicastillum* relatos à Diana *p. 9. resol. 32.* Inquires, inquam, an in his Oratorijs privatis dictorum Religiosorum possit quis Missam audire, & satisfacere præcepto Ecclesiæ?

13. Respondeo. Utrique, posse; quia ex una parte quilibet in quocunque loco celebretur Missa, ei potest assistere, & præcepto satisfacere, ut nimis sæpè dictum est: & ex alia nulla clausula legitur in privilegijs prædictis à summo Pontifice concessis, per quam ullus excludatur.

In Oratorijs Episcoporum.

14. **I**nquires tertiò. Quoniam Episcopus, etiam titularis, potest pro sua, vel suorum (saltem ipso præsentente) mera commoditate in tuo palatio ordinario, aut urbano, aut rurali constituere Oratorium privatum, non solùm ubi permanenter degit, verùm etiam ubi per transitum invenitur, quamvis in aliena diocesi (non autem Romæ propter reverentiam summi Pontificis) ut habet latè Diana *p. 9. tract. 1. resol. 34. 36. 38.* Inquires (inquam) An ibi quilibet ex fidelibus sacrum audiens, præcepto satisfaciat?

Respondeo, satisfacere; idque, si non ob alias rationes, certè propter modò dictam, quia nimirum in hujusmodi privilegio Episcoporum nulla quoad hoc adest exclusio, vel limitatio.

